

Ευρωπαϊκό πρόγραμμα
ΕΥΡΩΠΗ
ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ
Εθνικό Σημείο Επαφής

Ρόδος, 30.05.2016

Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα «Ευρώπη για τους Πολίτες, 2014-2020»: Επιδότηση Αδελφοποιήσεων και Δικτύων Πόλεων

Το πρόγραμμα «**Ευρώπη για τους πολίτες**», που θεσπίστηκε για την περίοδο 2014-2020 είναι ένα σημαντικό μέσο που αποσκοπεί να ενθαρρύνει τα 500 εκατομμύρια κατοίκους της Ένωσης να διαδραματίσουν μεγαλύτερο ρόλο στην ανάπτυξη της Ένωσης.

Με τη χρηματοδότηση προγραμμάτων και δραστηριοτήτων στις οποίες μπορούν να συμμετάσχουν οι πολίτες, το πρόγραμμα προωθεί την κοινή ιστορία και τις αξίες της Ευρώπης και ενθαρρύνει μια αίσθηση κυριότητας για τον τρόπο με τον οποίο αναπτύσσεται η Ένωση.

2.1 Γενικοί και ειδικό στόχοι

Στο πλαίσιο του **γενικού στόχου** της στενότερης επαφής της Ένωσης με τους Πολίτες, οι γενικοί στόχοι είναι οι εξής:

- > να βοηθήσει τους πολίτες να κατανοήσουν την Ένωση, την ιστορία και την πολυμορφία της,
- > να προωθήσει την ευρωπαϊκή ιθαγένεια και να βελτιώσει τις συνθήκες για τη συμμετοχή των πολιτών στις δημοκρατικές διαδικασίες και στα κοινά, σε επίπεδο Ένωσης.

Ειδικό στόχοι θα επιδιωχθούν σε διακρατικό επίπεδο ή με ευρωπαϊκή διάσταση:

- > ενίσχυση της ευαισθητοποίησης σχετικά με τη μνήμη, την κοινή ιστορία και τις αξίες καθώς και το σκοπό της Ένωσης, δηλαδή την προαγωγή της ειρήνης, των αξιών της και της ευημερίας των λαών της μέσα από την τόνωση του διαλόγου, του προβληματισμού και της ανάπτυξης δικτύων,
- > ενθάρρυνση της συμμετοχής των πολιτών στις δημοκρατικές διαδικασίες και στα κοινά σε ενωσιακό επίπεδο, με υποβοήθηση των πολιτών να κατανοήσουν τη διαδικασία χάραξης πολιτικής της Ένωσης και με την προώθηση ευκαιριών για κοινωνική και διαπολιτισμική δράση και εθελοντισμό σε επίπεδο Ένωσης.

Δομή του προγράμματος «Ευρώπη για τους πολίτες»: Σκέλη, τύποι επιδοτήσεων, αιτούντες, κριτήρια επιλογής, προϋπολογισμός

> **Σκέλος 1:** Ευρωπαϊκή μνήμη: Αύξηση της ευαισθητοποίησης σχετικά με τη μνήμη, την κοινή ιστορία, καθώς και τις αξίες και το στόχο της Ένωσης. Σε αυτό το πλαίσιο θα επιδοτηθούν έργα που αφορούν τις αιτίες των ολοκληρωτικών καθεστώτων της σύγχρονης ευρωπαϊκής ιστορίας (κυρίως, αλλά όχι αποκλειστικά, του φασισμού, του σταλινισμού και άλλων ολοκληρωτικών καθεστώτων). Σε αυτό το σκέλος δεν αποκλείονται και δραστηριότητες που αφορούν ιστορικά

σημεία αναφοράς της πρόσφατης ευρωπαϊκής ιστορίας που ενθαρρύνουν την ανοχή, την αμοιβαία κατανόηση, το διαπολιτισμικό διάλογο και τη συμφιλίωση.

Τα έργα αναμένονται να περιλαμβάνουν διάφορους τύπους οργανώσεων (τοπικές αρχές, οργανώσεις της κοινωνίας πολιτών, ερευνητικά ιδρύματα κ.α.), να αναπτύξουν διάφορα είδη δράσεων (έρευνα, άτυπη εκπαίδευση, δημόσιες συζητήσεις, εκθέσεις κτλ.) ή να εμπλέξουν πολίτες από διαφορετικές ομάδες-στόχους. Τα έργα θα πρέπει να είναι διεθνικά με τη δημιουργία διεθνικών συμπράξεων και δικτύων και να χαρακτηρίζονται από ξεκάθαρη ευρωπαϊκή διάσταση.

> **Σκέλος 2:** Συμμετοχή στις δημοκρατικές διαδικασίες και στα κοινά: Ενθάρρυνση της συμμετοχής των πολιτών, με την ευρύτερη έννοια του όρου, στις δημοκρατικές διαδικασίες και στα κοινά σε ενωσιακό επίπεδο, με σκοπό τη διαμόρφωση της ενωσιακής πολιτικής θεματολογίας σε τομείς συναφείς με τους στόχους του προγράμματος. Αυτό το σκέλος καλύπτει επίσης έργα και πρωτοβουλίες που δημιουργούν ευκαιρίες για αμοιβαία κατανόηση, διαπολιτισμική μάθηση, αλληλεγγύη και εθελοντισμό σε ενωσιακό επίπεδο.

Τα μέτρα σε αυτό το σκέλος είναι τα εξής:

- Αδελφοποίηση πόλεων
- Δίκτυα πόλεων
- Έργα της κοινωνίας των πολιτών.

Τα δύο σκέλη συμπληρώνονται από μια οριζόντια δράση που αφορά τη ανάλυση, διάδοση και χρήση των αποτελεσμάτων των έργων.

Είδη επιδοτήσεων

- Επιδοτήσεις Δράσεων: μπορούν να χορηγούνται για έργα (και στα δύο σκέλη), δηλαδή για δράσεις με περιορισμένη διάρκεια, κατά την οποία υλοποιούνται οι προτεινόμενες συγκεκριμένες δραστηριότητες.
- Επιδοτήσεις Λειτουργίας: διαφέρουν από τις επιδοτήσεις δράσεων, κατά το ότι παρέχουν χρηματοδοτική στήριξη για τις δαπάνες που απαιτούνται για την ορθή διεξαγωγή των συνήθων και μόνιμων δραστηριοτήτων ενός οργανισμού. Αυτό σημαίνει: δαπάνες προσωπικού, το κόστος των εσωτερικών συνεδριάσεων, δημοσιεύσεων, πληροφόρησης και διάδοσης, οι δαπάνες μετακίνησης που προκύπτουν από την υλοποίηση του προγράμματος εργασίας, πληρωμές μισθωμάτων, απόσβεση και άλλες δαπάνες που συνδέονται άμεσα με το πρόγραμμα εργασίας του οργανισμού.

Προθεσμία Σεπτεμβρίου: Σκέλος 2 - Συμμετοχή στις δημοκρατικές διαδικασίες και στα κοινά

4.1 Μέτρο 1: Αδελφοποίηση πόλεων

Το μέτρο αυτό αποσκοπεί στην υποστήριξη έργων όπου θα συμμετέχει ευρύ φάσμα πολιτών από αδελφοποιημένες πόλεις σε θέματα που ευθυγραμμίζονται με τους στόχους του προγράμματος. Δίνεται προτεραιότητα σε έργα που έχουν ως στόχο τις προτεραιότητες οι οποίες ορίζονται κάθε χρόνο για το εν λόγω μέτρο. Κινητοποιώντας τους πολίτες σε τοπικό και ενωσιακό επίπεδο ώστε να συζητούν για συγκεκριμένα ζητήματα από την ευρωπαϊκή πολιτική ατζέντα, το μέτρο αυτό θα επιδιώξει να προωθήσει τη συμμετοχή των πολιτών στη διαδικασία χάραξης πολιτικής της Ένωσης και να αναπτύξει ευκαιρίες για κοινωνική δέσμευση και εθελοντισμό σε επίπεδο Ένωσης. Η αδελφοποίηση πρέπει να νοηθεί υπό ευρεία έννοια, δηλ. ως αναφερόμενη στους δήμους που υπέγραψαν ή έχουν δεσμευτεί να υπογράψουν συμφωνίες αδελφοποίησης, καθώς και στους δήμους που έχουν άλλες μορφές εταιρικών σχέσεων για την ενίσχυση της συνεργασίας και των πολιτιστικών δεσμών τους. Οι αιτούντες πρέπει να είναι:

- Πόλεις/δήμοι
- Επιτροπές αδελφοποίησης
- Άλλοι μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί που εκπροσωπούν τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης.

Κάθε πρόταση πρέπει να περιλαμβάνει τα εξής: > δήμους από δύο (2) τουλάχιστον συμμετέχουσες χώρες, μία εκ των οποίων να είναι κράτος μέλος της ΕΕ. > τη συμμετοχή τουλάχιστον εικοσιπέντε (25) προσκεκλημένων συμμετεχόντων. «Προσκεκλημένοι συμμετέχοντες» είναι οι αλλοδαποί συμμετέχοντες που αποστέλλονται από τους δήμους εταίρους.

Η μέγιστη διάρκεια της συνάντησης είναι 21 ημέρες, ενώ η μέγιστη επιδότηση που μπορεί να δοθεί ανά σχέδιο είναι 25.000 ευρώ.

Η καταληκτική ημερομηνία για την υποβολή των αιτήσεων είναι η 1η Σεπτεμβρίου 2016 για δράσεις που σχεδιάζονται να αρχίσουν το χρονικό διάστημα από 1η Ιανουαρίου έως και 30η Σεπτεμβρίου 2017.

4.2 Μέτρο 2: Δίκτυα πόλεων

Δήμοι και ενώσεις που συνεργάζονται σε ένα κοινό θέμα με μακροπρόθεσμη προοπτική μπορεί να επιθυμούν να αναπτύξουν δίκτυα πόλεων για να κάνουν τη συνεργασία τους περισσότερο βιώσιμη. Η δικτύωση μεταξύ δήμων για θέματα κοινού ενδιαφέροντος φαίνεται να είναι ένα σημαντικό μέσο για τη διευκόλυνση της ανταλλαγής καλών πρακτικών. Η αδελφοποίηση είναι ένας ισχυρός δεσμός για τους δήμους. Ως εκ τούτου, το δυναμικό των δικτύων που δημιουργούνται από μια σειρά δεσμών αδελφοποίησης πόλεων θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί για την ανάπτυξη θεματικής και μακροχρόνιας συνεργασίας των πόλεων. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υποστηρίζει την ανάπτυξη τέτοιων δικτύων, τα οποία είναι σημαντικά για την εξασφάλιση διαρθρωμένης, έντονης και πολύπλευρης συνεργασίας, συμβάλλοντας έτσι στη μεγιστοποίηση του αντικτύπου του προγράμματος. Τα δίκτυα πόλεων αναμένεται:

> να ενσωματώνουν ένα φάσμα δραστηριοτήτων γύρω από τα θέματα κοινού ενδιαφέροντος που θα εξεταστούν στο πλαίσιο των στόχων ή των ετήσιων προτεραιοτήτων του προγράμματος'

> να έχουν καθορισμένες ομάδες-στόχους για τις οποίες τα επιλεγμένα θέματα είναι ιδιαίτερα σημαντικά και να συμμετέχουν δραστήρια σε αυτά μέλη της κοινότητας στον θεματικό τομέα (δηλ. ειδικό, τοπικές ενώσεις, πολίτες και ομάδες πολιτών που ενδιαφέρονται άμεσα για το θέμα κ.λ.π.)'

> να λειτουργούν ως βάση για μελλοντικές πρωτοβουλίες και δράσεις μεταξύ των πόλεων που συμμετέχουν, όσον αφορά τα θέματα που εξετάζονται ή ενδεχομένως άλλα θέματα κοινού ενδιαφέροντος.

Για να είναι επιλέξιμοι, οι αιτούντες πρέπει να εδρεύουν σε μία από τις χώρες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα και να είναι:

> Πόλεις/δήμοι ή οι επιτροπές αδελφοποίησης ή τα δίκτυά τους.

> Άλλα επίπεδα αρχών τοπικής/περιφερειακής αυτοδιοίκησης.

> Ομοσπονδίες/ενώσεις αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης.

> Μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί που εκπροσωπούν τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης Εκτός από τη φύση των αιτούντων, οι μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί της κοινωνίας των πολιτών μπορούν να είναι εταίροι σε αυτά τα έργα.

Ένα σχέδιο πρέπει να προβλέπει τα εξής: > τη συμμετοχή δήμων από τέσσερις (4) τουλάχιστον συμμετέχουσες χώρες, μία εκ των οποίων να είναι κράτος μέλος της ΕΕ' > να περιλαμβάνει τουλάχιστον 30% προσκεκλημένους συμμετέχοντες.

Οι «προσκεκλημένοι συμμετέχοντες» είναι διεθνείς συμμετέχοντες απεσταλμένοι των επιλέξιμων εταίρων'

> το 30% των συμμετεχόντων κάθε εκδήλωσης να προέρχεται από επιλέξιμες χώρες εκτός της χώρας υποδοχής.

> 4 εκδηλώσεις σε οποιαδήποτε από τις επιλέξιμες χώρες.

Η μέγιστη διάρκεια ενός σχεδίου είναι 24 μήνες, ενώ το μέγιστο επιλέξιμο ποσό για επιδότηση σχεδίου στο πλαίσιο αυτού του μέτρου είναι **150.000** ευρώ.

Η καταληκτική ημερομηνία για την υποβολή των αιτήσεων είναι η **1η Σεπτεμβρίου 2016** για δράσεις που σχεδιάζονται να αρχίσουν το χρονικό διάστημα από 1η Ιανουαρίου έως και 30η Ιουνίου 2017.

Αιτούντες

Οι αιτούντες και οι εταίροι πρέπει να είναι **είτε δημόσιοι φορείς ή μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί με νομική προσωπικότητα** (ανατρέξτε στο συγκεκριμένο κριτήριο επιλεξιμότητας κάθε σκέλους/μέτρου).

Οι αιτούντες και οι εταίροι πρέπει να είναι εγκατεστημένοι σε μία από τις χώρες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα. Τουλάχιστον ένα κράτος μέλος της ΕΕ πρέπει να συμμετέχει. Το πρόγραμμα είναι ανοικτό στα 28 κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης: Αυστρία, Βέλγιο, Βουλγαρία, Γαλλία, Γερμανία, Δανία, Ελλάδα, Εσθονία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ιρλανδία, Ισπανία, Ιταλία, Κάτω Χώρες, Κροατία, Κύπρος, Λετονία, Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Μάλτα, Ουγγαρία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβακία, Σλοβενία, Σουηδία, Τσεχική Δημοκρατία, Φινλανδία.

Επίσης, το πρόγραμμα είναι δυννητικά ανοικτό στις ακόλουθες κατηγορίες χωρών, με την προϋπόθεση ότι έχουν υπογράψει μνημόνιο συμφωνίας με την Επιτροπή: α) προσχωρούσες χώρες, υποψήφιες χώρες και δυνάμει υποψήφιες χώρες, σύμφωνα με τις γενικές αρχές και τους γενικούς όρους και προϋποθέσεις για τη συμμετοχή των εν λόγω χωρών στα προγράμματα της Ένωσης που έχουν θεσπιστεί στις αντίστοιχες συμφωνίες-πλαίσια, τις αποφάσεις των Συμβουλίων Σύνδεσης ή παρόμοιες συμφωνίες β) χώρες ΕΖΕΣ που είναι συμβαλλόμενα μέρη στη συμφωνία για τον ΕΟΧ, σύμφωνα με τις διατάξεις της εν λόγω συμφωνίας.

γ) Πρόσφατα, η Σερβία, η Αλβανία, το Μαυροβούνιο και η Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας (Π.Γ.Δ.Μ) υπέγραψαν μνημόνιο με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα. Επομένως, οι χώρες αυτές μπορούν ήδη να συμμετάσχουν σε αυτό.

Προϋπολογισμός

Το πρόγραμμα έχει συνολικό προϋπολογισμό 185.468.000 ευρώ για την επταετία (2014-2020) και χρηματοδοτείται από τη γραμμή 16 02 01 του προϋπολογισμού της Ένωσης. Ο ετήσιος προϋπολογισμός υπόκειται στην απόφαση των αρμόδιων για τον προϋπολογισμό αρχών.

Για το 2016 έχουν προϋπολογισθεί τα εξής ποσά:

Σκέλος 2:

Συμμετοχή στις δημοκρατικές διαδικασίες και στα κοινά: - Συναντήσεις Αδελφοποιημένων Πόλεων: 4,242,250€ για 315 έργα (κατά μ.ο. 13,467€/έργο).

- Δίκτυα Πόλεων: 4,152,000€ για 45 έργα (κατά μ.ο. 92,267€/έργο).

Για περαιτέρω διευκρινίσεις μπορείτε να επικοινωνείτε με το

Εθνικό Σημείο Επαφής του Προγράμματος (ΥΠΕΣΔΑ, υπόψιν κ. Α. Καρβούνη και Ι. Βαρβιτσιώτη, τηλ. 213136 4710 και 4727, e-mail: a.karvounis@ypes.gr και i.varvitsioti@ypes.gr).

Ο Οδηγός υλοποίησης στην ελληνική γλώσσα καθώς και περαιτέρω πληροφορίες για το εν λόγω πρόγραμμα μπορείτε να αναζητήσετε

στη σχετική ιστοσελίδα του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης: http://efc.ypes.gr/?page_id=30

αλλά και στην ιστοσελίδα του Προγράμματος: http://eacea.ec.europa.eu/europe-for-citizens_en

Για την ΑΝΔΩ ΑΕ

Τμήμα Τεχνικής Στήριξης ΟΤΑ

Τηλ. 2241075323 (εσωτ. 30)